

Адыгэ Макъ-

Бэдзэогъум и 27-р — Адыгейм
къэралыгъо гъэпсыкэ иэ зыхъугъэ Маф

1923-рэ ильесым
Пъэтхапэм
къышегъэжъагъэу къыдэкы

№ 151 (22600)

2022-рэ ильес

ШЭМБЭТ

ШЫШХЪЭИУМ и 20

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП
Къыхэтутыгъэхэр ыкчи
нэмэки къэбархэр тисайт
ижүүгъотэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээст

Шышхъэиум и 22-р — Урысые Федерацием
и Къэралыгъо быракъ и Маф

Адыгэ Республикаем щыпсэухуу
лъытэнэгъэ зыфэтишынхэр!

ТичынІэгъу лъапІэхэр!

Урысые Федерацием и Къэралыгъо быракъ и Мафэ фэши
тышъуфэгушо!

Хэзэгум шүлтэгэйоу фытийэр къэдгэлэгъонэу, Урысые
итарихь тызэрепхыгъэр зэхэтшэнэу, тикъэралыгъо тызэрэры-
гушкорэр, Урысые Федерацием и Къэралыгъо быракъ зэрэд-
гэльяпіэрэр къетуушыхъатынэу мы мафэм амал ти!

Къэралыгъо быракъым теклонигъаклэхэм татыргэлэгушо,
Урысые Федерацием щыпсэурэ лъэпкъхэр зэккуугъеуцо.

Лъэпкъ, дин зэгурлыгъям руѓуазэхээ, республикэм исхэм
гъэпсын юфхэмкэ амалышкоу яэхэр къызфағьэфедэх, къэр-
алыгъом, промышленностын, мэкъу-мэйн ягъэлтиэн ялахьышу
хашыхъэ, Адыгейри, Урысиеи нахь фышигъэ хуунхэм атэгэ-
псыхъэгээ проектхэр яшыпкъэ агъэцаклэх.

ТичынІэгъу лъапІэхэр, псаунигъэ пытэ, щылэкэ-псэукэ дэгүу
шьуйэнэу, шунааслыненеу, шуузэгурьлохуу, мамырэу шуупсэу-
нэу мы мэфэкэ мафэм тышъуфэлэйо! Урысыеем игражданин
пэччь ренэу и Хэгъэгурэ ащ и Къэралыгъо быракъэр аэрэгушху!

Адыгэ Республикаем и Лышхъэу, Урысые политичесэ
партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ шьольыр къутамэ
и Секретарэу Къумпыыл Мурат

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм
и Тхаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

МЭКЪЭГЬЭИУ

2022-рэ ильесым шышхъэиум и 22-м къалэу Мыекуапэ
ипчэгоу В.И. Лениним ыцлэкэ щытым Урысые Федерацием и Къэралыгъо быракъ и Мафэ фэгъэхыгъэ мэфэкэ кон-
церт щыклошт, лъэпкъ Іашлагъэхэм якъэгъэлэгъони къызы-
зэуахыщт.

Мэфэкэ концертыр рагъэжъэным ыпэкэ юфхъабзэу «Три-
колор» зыфиорэр зэхашщэйт. Автомобилькэ къызэлчээшт-
хэр быракъхэр айтгъхэр пчыхъэм сыхъатыр 6-м мэфэкэ кон-
цертыр зызыклошт чыпілэм дэж къылуухъащтых.

Къэгъэлэгъоныр сыхъатыр 5-м къызэуахыщт, мэфэкэ концертыр сыхъатыр 6-м рагъэжъэшт.

Концерт ужым республикэм икъэлэ шыхъалэ щыпсэухэрэм
апае мэфэкэ мэшюустхъохэр огум дафыещтых.

Зышлонгъохэр зэкэ рагъэблагъэх!

Хэбзэшиу зэрэхъугъэу...

Адыгейм и Лышхъэу Къумпыыл Мурат игукуэккэ ильес къэс зэх-
щэрэ ныбжыкэ зэхахъэу «Фышт-2022» зыфиорэр тыгъусэ, шы-
шхъэиум и 19-м, рагъэжъагъ.

Сурэйндр «Адыгэ Макъэм шынэрээхэйн» къытхыгъ.

Адыгейм имызакью, тигу-
нэгъу Краснодар краим, ткъош
республикэхэу Къэбергэ-Бэль-
къарым ыкчи Къэрэщэ-Щэр-
джэсым яныбжыкэу сэнаущы-
гъэ зыхъэлхэр ащ щызэлгъа-
гъэх. Зэкімкіи нэбгырэ 300
фэдиз юфхъабзэм хэлажьэ.
Тигуасэ, пчэдэжьым жээу,
Адыгейм и Лышхъэу, респуб-
ликэм ихэбээ къулыкъу зэфэ-
шхъафхэм ялыйклохэр ятусэхэу
ахэр зекло ежъагъэх. Яворовэ
гъэхүнэм икъихи, къушхъэу
Фышт дэклюягъэх.

— Негэ километри 10 ткүнэу
тапэ иль, къушхъэтх заулэ зэ-
птычышт. Пчыхъэм пхъэмашлоу
нубжыкэхэм зэклагъэнэнштим

дэж зэкэми щызэлгъа-
гъэ зэдэгүүдээгүүдээ. Неущ пы-
хуурайхэм, мылпъэхэм адэж
зекло ткълошт, волейболымкэ
зэнэкъоху, шэнгэгээ озыгъэ-
гъотырэ квестхэр зэхэтшэштых.
Мэфишэ ткъэтишт, — ежээн-
хэм ыпэкэ Къумпыыл Мурат
социальнэ сетьхэм ашырил
нэклубом къиритхагъ.

Мы юфхъабзэр зэхэшгээ-
ныр 2017-рэ ильесым алэу зыгу
къэкыгъэр АР-м и Лышхъэу.
Ашыгуум ашмын энэтээр ыгъэ-
цаклэгощтыгъ. Сэнаущыгъэ зы-
хэль нубжыкэ чанхэр аш-
тетэу зэрэзэрэгъоихэрэм,
юфхъабзэм пащхэр хэл-
жэхэу, зэдэгүүдээгүхэр зэрэ-

зэдэгүүдээ шохгэшхо къы-
зэртийрэр кыдилтытээ, нэ-
үжым ар лыкъотэнми къэща-
кло фэхүүгъ. Адыгейм имыза-
кью, гүунэгъу краими, ткъош
республикэхэми яныбжыкэхэр
къетэгэблэгъэнхэр зыгу къэ-
кыгъэри АР-м и Лышхъэу.

Юфхъабзэм къыдыхэлтыта-
гъу Къумпыыл Мурат нубжы-
кэхэм шхъэйхыгъэ зэдэгүүдээ-
гъу адьреэ. Шъолтыриллымэ
къарыгыгъэ лыкъохэр зыгъэг-
мэккырэ упчэхэмкэ респуб-
ликэм ипащэ зыкъыфагъазэ,
гукъэк гэшэгъонэу яхэмкэ
АР-м и Лышхъэу къыдегуашх.

Икъэх я 2-рэ нэклуб. ит).

ЗЭХЭСҮГЬОМ КЫЩАІТЫГЬЭ Іофыігъохэр

Терроризмээ пэуцужыгъэнымкэ Адыгэ Республикаэм икомиссие изэхэсигьоу щылгагъэм мэхъянэшхо зиэ общественнэ-политическэ һофтхъабзэхэр ыкчи нэмыхк һофтхъабзэхэу цыфхэр жыугъэу зыхэлажъэхэрэр щынэгъончъэу зэхэцгъэнхэмкэ амалэу щылгэхэм, терроризмээ щуухьумэгъэнхэмкэ гъесэнгъээ зыщарагъэгъотырэ организациехэм ягофхэм языт, биологическэу щинагъоу щит псэуальхэр кызыэрраухьумэхэрэм нахь льешэу гүунэ льыфыгъэн зэрэфаем ыкчи нэмыхк һофыгъохэм щате гущылгагъэх. АР-м и Лышихъэу Къумпыл Мурат һофтхъабзэр зэрищагь.

щынэгъончьягэ ялэн зэрэфаем, гэсэнгыгэмкэ организациехэр терроризмэй зэрэцшүхүумагьэхэм къатегуущийээз, АР-м гэсэнгыгъэмрэ шлэнгыгъэмрэкэ и Министерствэ ишацш къытуагь аш фэйорышшээрэ учреждение пстэуми паспортхэр къазэрара-тигъэр ыкын ахэр шапхъэхэм зэрадиштэрэр. Росгвардием иподразделениехэм гэсэнгыгэ языгъэгъотырэ учреждение 296-рэ, унээе ухьумэкло организа-циехэм псөольэ 237-рэ къагъэ-гүнэ.

псэуальэхэм ялошиэн щынэгъончьеу зэхэцгэйэн, биологи-ческэ, медицинэ пыдзафэхэр гъэкодыжыгъэн зэрэфаем зэхэсыгьом хэлажьэхэрэ тегу-шылагъяж. Роспотребнадзорым АР-мкэ и Гъэйорышшапэ къызэ-ритыгъэмкэ, аш фэдэ учрежде-ниехэм яотделениехэмрэ яла-бораториехэмрэ яоф зэрашшэцт шыкыэр къыхахыгъях. АР-м ветеринариемкэ и Гъэйорышшапэ ренэу улпъэкунхэр предпри-ятиехэм ашыззхэшэх.

Биологическэу щынэгъо псэу-

«Гъесэныгъэмкѣ учреждение-хэр джыре шапхъэхэм адиштэу зэтегъэлсыхъэгъэнхэ фае. Щы-кълагъэу щылхэр псынкѣу дэгъэзижыгъэнхэ, муниципали-тетхэм япащхэр мыш фэдэ юфхэм яшылкъэу якъолїенхэ, гъесэныгъэмкѣ учреждениехэр щынгъончъэнхэм иамалхэр зехъэгъэнхэ фае», — **кыуагъ**
Къумпыл Мурат.

ШІЭНГҮЙМЕМ И Мафэ епхыгъэ
Іофтхъабзэхэр Адыгейми, Хер-
сон хәкүмкіә Геническә район-
ми зәрицикълагъэм тетэу ащызы-
хәцгъезным мәхъянәшко зәриләр
республикәм и Лышхъэ кы-
хигъэштыгъ. АР-м и Премьер-ми-
нистрэ ишшәрьльхэр зыгъе-
цакләрәм Геническә районым
пае зичээзы шүштә іспыләгъур
зерауғьюиғъэр кыбыуагъ. Чыңпә
еджапләхәмрә пщәрыхъапләхәм-
ра ящыкіләгъәшт оборудованиер
къащәфыгъ, Іоныгъом и 1-м
ехүуліе апәрә классхәм ачлә-
хъащтхәм шүхъафтынхәр ара-
тыщтыгъ, гъогухэр еджапләхәм
адәкъ щагъакләжыщтыгъ. Къум-
пил Мурат кызызрәхигъезшыгъем-
кіә, ведомствәхәм япәшә, мини-
стрэ пстэуми Геническә район-
ым һофхэр зэрәштызәпүфәхәрәм
ренәу гүунә лъафын фәе.

Күвүлкүвүжү төфү аштәрәм
зәхесыгъом щатегүшүләгъәх.

Зәхесыгъом икләүххәр зәфи-
хысызжъәзз, Къумпил Мурат
муниципальнә образованиехәм
япащәхәм аналә тყаригъәдзагъ
терроризмәм пәшүекләр чыңпә
комиссиөхәм һоф зәрашләрәр
зәрәзәхәфын фәем. Ашшәрә
еджапләхәм япащәхәм пшшәрьль
афашыгъ зәщыгъәкъокло купхәм
ныбжыкіләхэр амыгъәпльхүн-
хәмкіә пәшшорыгъәшш һофтхъа-
бзэхәр зәрахъанхәу. АР-м иопе-
ративнә штаб иаппарат пшшә-
рьль фашыгъ террористическая
актхэр зерамыхъанхәм гүунә
льзызығырә һофшләхәм һоф-
тхъәбзэ гъэнәфагъәхәр зәшшуа-
хынхәу.

ХЫГЬЭХ.

Зэхэсгүйцэвэртэй хэлэж байгаа АР-ын
Къералыгь Совет — Хасэм
и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр,
АР-ын и Премьер-министрэ
и ишъэрийлхэр зыгъэцэктэй
Къэрэшэ Анзаур, АР-ын ифеде-
ральнэ инспектор шъхьаалуу
Сергей Дрокиныр, АР-ын хэ-
дзынхэмкэ и Гупчэ комиссие,
АР-ын ипрокуратурэ, ФСБ-ын АР-
мкэ и Гъэлорышланлэ, АР-ын и
МВД, Урысые Федерацием и
Следственнэ комитет АР-мкэ
исследственнэ Гъэлорышланлэ,
УФ-ын и МЧС АР-мкэ и Гъэлор-
ышланлэ шъхьаалуу, муниципальнэ
образованихэм яланшэхэр.

Зэхсэгтэй зэрэцхагзайчнэ-
фыкыгъемкэ, йоныгъом и 11-м
мэкъэтнымкэ мэфэ зыкым
икэуххэр республикэм щыз-
фахьсыжьыщых. Хэбзэхуу-
мэктэй күлүкъухэм япащхэм
оперативнэ-пешорыгъяшь юфт-
хъабзэхэр зэрэззархьагъэхм-
кэ, хэбзэхуумекло күлүкъухэм
е психоневрологическэ учрежде-
ниихэм яучет хэтхэр зэраупль-
кугъэхэмкэ маңца къагъяуль

АР-м хэдзныхэмкээс Гүрчээ комиссие кызыэритигъэмкээ, түрүүлж, террористиче
актүүүнүүдийг санал болгоходоо хэрхэн хэдзьтпэхэм аяцсаарымын
ханхэмкээ, зэпахыре узхэм

Тэхүүтэмькъое районымкээ зы мандат зиэ хэдзыпэ коу N 21-мкэ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутат ихэдзын тедээ щызэхашацт, Адыгэ-къалэ, Джэджэ, Красногвардейскэ, Тэхүүтэмькъое, Кошхэблэ, Шэуджэн, Мыеекъопэ, Тей-ахэм закышамыштэнымкээ амал гъянэфагъэхэр зехъэгъэнхэ, цыифхэм ярхъятныгъэ къэзы-ухуумэрэ оперативнэ купхэм ялофшэн нахь агъэлъэшын зэрэфааем анаэ тырясэгъадзэ», — **кыыуагъ Къумпыл Мурат.** Шэнгээд и Мафэ цыифхэм

ХэбзэшIу зэрэхъугъэу...

(Икінші).

— Ныбжыкә политикәр на-
хышылуу зэхэцгээнүүмкәр пред-
ложениегэр кытлеклэхъанхэм,
республикәм иғъецеклеко хэ-
бзэ күлүкүхәм ялошшэн зэ-
рагъэпсөрөм ахэм уасэу фа-
шырэр тшэнүүм тэркэ мэхъа-
нешхо ил. Ныбжыкәхэм язэх-
хэу «Фыщт» зыфиорэм ильэс
къэс күэу кылхэтхырэр маклэп.
А гухэльхэм ащищыбэр щыл-
ныгъэм щылхырытшыгъ, адре-

Ныбжыкәхэм непэ кыалтыйз
юфыгъохәми язэшшохын ти-
шылкъэу тыптылышт, — **Кызы-
lyагъ Күумпүл Мурат** аш фэдэ-
зэлүүкэгүхәм ептыккэу афы-
риэр **кыриотыкыз**.

Зэпахырэ узэу дунаир зэлльы-
зыкугъэ коронавирусым ылкы-
кыкыкә 2020-рэ ильэсүм юф-
тхъабзэр республикәм щызэх-
щэнэу хүгъяа. Ареу щытми,
хабзэр мыукуйгъэнүүм фэш-
физкультурникым и Мафэ Күум-

хэр джырэ уахътэм тэгъэцак!эх.
Ныбжык!эхэм непэ къа!этыгъэ
лофыгъохэми язаш!охын ти-

шыпкъэу тыптыльыщт, — Къы-
Iуаукъ Къумпыйл Мурат аш фэдэ-
зэукъэгъухэм еплъыкъэу афы-
риэр кырыриотыкъыз.

Зэпахырэ узэү дунаир зэлтэй-зыкүгье коронавирусым ыпкы къикыкыкэ 2020-рэ ильэсүм юфт хъябзэр республикэм щизэх-щэнэу хъугьэп. Арэу щитми, хабзэр мыукугъэним фэшизмийн физкультурникым и Мафэ Къум-

пыл Мурат къушъхъэу Ошъутенэ дэкъоегъагъ.

— Тиньбжык! эхэм зафэз-
гъазэ сшюйгүү! Сакъык! э ку-
шьхъэу Фышт къэльагъо. Иль-

сиш хъугъэу аш сэнаущыгъэ зыхэль ныбжык! хэм яслет щизэхэтэшэ. Мыгъэ ар зэклэхт-ханэу хъугъэ, ушхъагьоу аш илэри шьюш! Шъугу шумын гъэк! од! Шъуишэнгъэхэм, шъу-к! уач! ык! шууигүкъэ! хэм ахэжъугъахьу! Анахь дэгъухэр къэк! юшт илъэсым мыш дэклэе-

штыых! Зэкіеми тыззелукіеңт! —
ныбжыкіеңхэм закыфигы-
зээз кытхыгъягъ аышыгъум
Адыгейм ипащэ.

Ишагының таңы.

— Ныбжык! чанэу гукъэк! —
хэр зиэхэм апае тиреспублике
щызаштохырэр бэ. Шэнгийн
дэгүү зылхуулэлтэй, гукъек! гээ-
шүүгийнхэр зиэхэр, зицыхээ
зытельныххэу, зиоф хэшьк
физилэхэр тищыклагъэх. Гээсэн

ныгъэ дэгъу агъотыным, ясэнхэкт гъэхьагъэхэр щашынхэм апае тэ тфэлтээкынштыр зэкээ тэшэ. Тильэкл зэхэльэу ныбжыкэ сэнаущхэм ягукуэхэр агъэцэклэнэу амал яттыным мэхъанэшхо ил. Ныбжыкэ зэхахьэу «Фыщт» зыфиорэри аш тегъэпсыхъяг. Мы юфыгъом зызэриушьомбгүрэр ыкли кьотэгъухэр нахьыбэу илэ зэрэхъурээр сигуапэ, — **кыхеъзы** Къумпыйл Мурат.

ХЪУТ НЭФСЭТ.

АР-м и Парламент

Альэгъугъэм ыгъэрэзагъэхэп

Цыфым ипсауныгъэ лъэшэу зиягъэ езыгъэкырэ уц шлоу амброзием джыдэдэм иуахыт. Аш фэшл уцым пэшүеклорэ йофтхъабзэхэр зэрээшүуахыхэрэм лыыпльэшт межведомственнэ йофышэ купэу АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм зэхищагъэм джырэблагъэ республикэм имуниципальнэ образованиехэр кыкluхьагъэх, мэккуумэш хызымэтым ичыгухэр кыплыхьагъэх, амброзием зэребэнхэрэр зэригъэльэгъугъ. А зэпстэур зыщызэфахысыжыгъэ зэхэсигъо нэүжым зэхаштэгъагъ.

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм ипресс-кулыкъу тызырэштигъозагъэмкэ, йофтхъабзэр зэрищағъ Парламентым и Тхъаматэ игуадзэу, рабочэ купым ипащэу Цэй Эдуард. АР-м и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, АР-м мэкъу-мэшымкэ иминистрэу Къуанэ Анзаур, федеральна къулыкъу ыкъи ведомствэ зэфэшхъяафхэм ялыкъюхэр, мэкъумэцхъызмэтшилтэхэм япащэхэр, нэмыхъяафхэм яш къырааъблэгъяньх.

Цэй Эдуард ултэйкүнэү зэхажгэагэль кыгэльтэгүягээр кызээфихысыжьзэ, цыфым ипсауныгээ зиягэ льэшэу езыгээкырэ уц шлоим икуу фэдизэу зэрэмбыэнхэрэр нафа кызэрафхэхүгъэр кылыагь. Иофхэр анах зыщидэйхэр Мые��опэ ыкчи Красногвардейскэ районхэр ары. Зэклэмки мэкүмэш чыгу яхын 120-у ауплэйкүгээм щыштэу 92-р амброзион зэлъикүгъ, ахэр зиехэм запыари мы лъэныкъомкі ашлэрэп дөми хечкэнчигээ хув-

щтэп. Парламентым и Тхъаматэ игуадзэ къы- зэриуягъэмкіэ, уц шлоир раупкынны пае мазэ пла- лъэу аратыгъ.

— Республика Парла- ментыр юфыгъо щылхэм ядэгъэзыжынкіэ псэүлэ- кой администрациехэм юлдызгъу афауынан хъа-

K

льшэу пыль, гүгээлэх ин-
хэр а отраслэм репхых,
— **кызыгъац** ац. — Льагэу
къэкыгъе амброзиер Мье-
къопэ районым, нэмэгдэл
муниципальнэ образо-
ваниеу къыззепачахэрэм
арызыльтагъохэрэм нэужмын
къягээжкыщтэл, зеклюу
къихъэрээр нахь макла за-

рэхъущтym *lo* хэлтэп. Ау зэклэмэ анахь шхыхааэрэ ми уц шлоим цылфэу ыгъээ сымаджэхэрэм япчьяагээ зэрэхахьорэр ары. Непээр ар нэбгырэ 4500-рэ мэхъүү. Ахэм ашышаар нэбгырээ

миным өхүр кәлэцькүх
Ащ шыуегупшыс. Муни
ципальнь образование
хэм япащэхэм амброзием
игъекіодын нахъ чанэр
пыльвынхэу тыкъяджэ.
Шыргы къярғыакыржын

Егъэджэн зэхащагъ

Нахь гъэльэшыгъэу, псынкэу социальнэ проектхэр зэрээхэбгэуцоштхэм зыщыфагъэсэштхэ егъэджэнэыр Адыгэ къералыгъо университетым игъэпсэфыпэ базэу «Горная легенда» зыфиорэм щырагъэжьагь. Ар шышхьэум и 20-м къышыублагъэу и 26-м нэс клошт.

Егъэджэнүүдийн изэхэцэгийн
кох студентхэм я профсоюз организациерэй
студентхэм я научнэ общесть-
вэрэй. Софтуубазэр зэхэ-
щэгъянымкээ яшуаагь къэ-
клюагь президент грант-
хэм я Фондрэ АР-ийн Соф-
туубазынымкээ ыккын социаль нэ
хэхъюнтыгъемкээ и Минис-

терствэрэ.
Зэнэкъокъу шыкIэм
тетэү кыхахыгъе студент
50 егъэджэным хэлажьэ.
Ахэр рагъэджэштыг Москва

дэт университетэй Ломоносовын үзүүлэлтэй залуулж, Адыгэ Къэралыгчийн Университетийн, Тюмень үкчи Къэбэртээ-Бэлькъар Къэралыгчийн Университетхэм яшлэнэгчэлэхжэхэм. Гъэлорышиэнэймкээ Московскэ еджаплэу СКОЛКОВО зыфиорэм илрүүлжээрийн тофтухабзэм хэлажьех.

Куп-купэу гошыгъэхэй
студентхэр рагъэджэштых.
Куп пэлчь нэбгыри 5 — 6
хэт. Мэфиблым кыыклоц
студентхэм проект зэха-
лсунчээ фэо.

гъеүцөн фае.
Адыгэ къэралыгъо университетим ипресс-къулыкъу къызэритирэмкэ, егъэджэным даклоу творческэ пчыхъязэхъе гъешлэгъонхэр, экскурсиөхэр ыкчи юфтьхъабзэхэр студентхэм афызхазаштых.

СИХЪУ Гошнагъу.

Адыгэ усаклоу, тхаклоу, драматургэу Къуекъо Налбай къызытхэмтыжыр ильэс 15 мэхъу

Игупшисэ лъагъо рэпльэжых

Адыгэ лъэпкь литературам чыпээзэнэфэгъэ дахэ щызыгъу тхаклоу Къуекъо Налбай зыщымылжыр шышхъэум и 22-м ильэс 15 мэхъу. Ау үпсэ ишьтээ клаасэрэп. Усаклоу зыгу нэсыгъу зильаплэхэм фээшхэу итхыльхэр бэрэ къаштэ, исатыре тхыгъе зэпэшхэм ежыри «къахэтэджыкы» джащыгъум, гульчээм къикырэ гущылэр лъаш. Налбай исатыре жыуухэм яджэхээ, итворчествэ зигунэсхэр игупшисэ лъагъо рэпльэжых.

Къыфхъягъагь ар усэним, гущылэм псэ хильхъаным, еджэрэм иту лылэсныш, ыгъэкъэбзэним, зыльщэним, адигабзэм иамал кийгъетхэу тхэним. Налбай икэсагь иныдэлфыбзэ, фээзагь усэним.

Ильэс 40-у адигэ литературэм ихьасэ зыхэтгэхэм дунэшхом фэшү зызэришыщтым Налбай мышьыжъу пыльгъу. Тхэм къихильхэгъе гупшисэнүр

Уахтэр шы өмылыша, къэуцуи гъэпсэфи имылэу, зэпльэжыгъо уримыгъафэу мачъэ. Непэ уапашхъэ сабьеу итыр неущ зыришыгъу, къэшэжыгъуаеу уанэу къеуцо... Дэгъоу пшэштыгъэ цыфыр дунаим ехыжымэ, гум зеутыу чэнаагъэр зэхишэу.

ригъекъугъэ къодыел, къельжъеу ылэжыгъ. Адыгэ дунаим усаклом ыцлэ шуклэ къихнагь. «Ыллагъ, ышлагъ» ало, Налбай игушыл эусэ фашлэу рэгъуазэх. Къуекъом игупшисэ лэжыгъе гукучэ зыфхъягъе адигэ усаклоу Хъунэго Сайдэ, Лыхэсэ Мухьдин, Къуекъо Шыхъамбый ыкли гашлэр изышыкыгъэ тхаклоу Гъуклэл Нурбий гульчээ мацэклэ зэллыгкыгъэ усэхэр Налбай фатхыгъэх.

Дунаир зэрэштигэу акылкэ, усэклэ зэгъээфэгъюшоп, ау Къуекъо Налбай ар фызашокыгъ. Ишьэрль ин зэхишлэу, акыл-лэпэлэсагьэр тхъэтин шынпкьэу ылтытэу, гупшисэмкэ гъэзагъеу къехкырэр, зэхишлэрэр мырэущтэу къылоштыгъ, ыгъэунэфыштыгъ: «...Усэр щылэнгъэм фэлажъэ, ау икъехкыл, игъешлэ зекчукли ежь ихабзэхэм арьт. Зыфимили щылэп. Джары щылэнгъэрэлтигъэхъягъуатэрэри.

Усэр унэшшошлэп, аш ымакъе пошлэ, джарын фае хэти зыкыгунэсир. Усэр бэнакло, ау уриутырэп, пкчачэл зыдьу-гъэшлэхъя, уегъэлэшы, ем упэуцужын пльэгкынэу ўшы.

Усэм улгъасэрэп, уелу.

Джыри къамыуагъэм тулагъеу тэтхэ.

Аш фэдэ улагъэр къыжырэп, иэзэгъухэр — Дэхагъэр, Шылпкъагъэр, Зэфагъэр гъотыгъуаешь арь. Къедгъотырэм — къэлгъояхэм, тхыгъахэм тулагъэ имэшлэ стыр тэлку агъэупажъэ нылэп.

Гущылэм дунаир егъэунэфы...

Ау мэкъамэм уегъапальэ. Акылым къымыютшурэм гульгээ чыжэклэ ульгээлэс, джирэклэ зэхэшшыкырэм бэклэ нахыбээ зэрэшлэхъяр къыуегъашлэ.

Дэхагъэм илгъикло ин дэдэмэ ашылээзэйнэу ашилээзэйнэу.

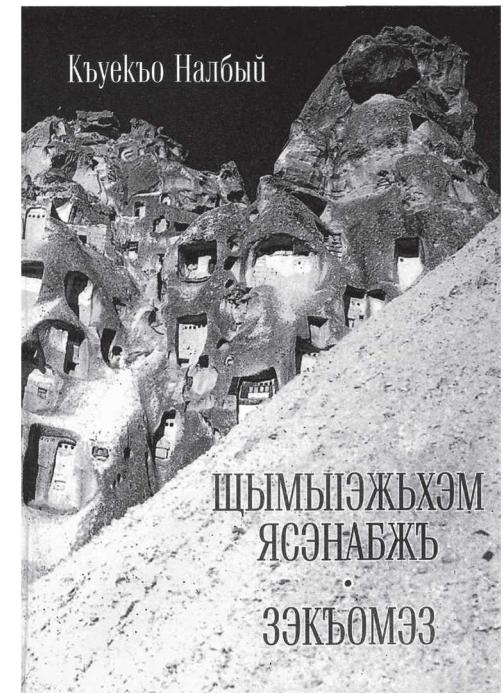
Мы сатырхэм тяджээ, Налбай игупшисэ тыгоуцо, зытэплыхъэ, зэтэгъашлэ, зэхэтэфы. Мыхэр гъэсэлтхыдэ къоды-ехэп, клочлешу зыхэль гущылэ щэрюлэшых.

Къуекъо Налбай Төүцожь районим ит куаджэу Къунчыкъохъаблэ бэдээгъум и 20-м, 1938-рэ ильэсүм къыщыхъуг. «Ылсан чэпхъягъахэу къэхъуг» зыфaloхэрэм ашыгыг — ымашлэрэ, гузыльмитээ щылагъэп, еджэгэ-гъэсэгъагь ыкли «епщэжыгъеу» щытыгъ — гупшисэм щесицтэгъ.

Ытхыхэрээр 1962-рэ ильэсүм къыщыхъублагъэу хиутыцтгъяэх. Илэрэ тхыльэу «Чыгур сыгу къышеклокы» зынхъэр 1968-рэ ильэсүм адигабзэклэ къыдэвкыгъ. Аш гупшисэклэ пшэгэ усэ тхыльбэ къыкэлэлтигъягъ. Урысыбзэклэ къидигъэкыгъ тхыльхэр: «Танец надежды», «Светлый круг», «Звезда близка», «Продрогшая вишня», повестэу «Черная гора», «Домик для дождя», «Вино мертвых». Къыхэгъэштыгъэн фаер Къуекъо Налбай адигэ литератуэрэ жанрэ зэфэшхъяфхэмкэ — усэхэмрэ поэмхэмрэклэ, прозэмкэ, драматургиемкэ — зэргийбэагъэр арь. Налбай ильсэхэмкэ Лъэпкь театрэм мызэу, мытлоу спектаклэхэр щагъяуцугъяэх, ахэм ягуя-пэу цыфхэр яптыгъяэх. Художественэ фильмэу «Гугъэм имээзах» зыцлэу адигабзэклэ тырахыгъэм исценарие ытхыгъ.

Къуекъо Налбай иусэхэр, истатьхэр гъэзэтхэм, журналхэу «Дружба народов», «Студенческий меридиан», нэмыххэм къархыгъяэх. Иусэхэм ашылхэр орэдышьном ралхыгъяэх, грузиньбзэклэ, болгарыбзэклэ, түркбзэклэ зэрэдзэхьтэх.

Налбай Адыгэ Республикаэм искус-

Щымылжыхэм
Ясэнабжъ
Зэкъомэз

ствэхэмкэ изаслуженнэ йофышэшху, Къандурым ыцлэклэ агъэнэфэгъэ дунэе премиим илауреат, (АМАН-м) Шэнэгъэхэмкэ Адыгэ (Черкес) Дунэе академи-ем ицыиф Гъэшшуагъэу щытыгъ, Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо премиие илауреат. 1974-рэ ильэсүм щегъэжь-гъэу Урысые Федерацием итхаклохэм я Союз хэт.

Адыгэ лъэпкыр щэлэфэ Налбай ыцлээшт. Игушхъяклен лээжүхкэм гъомылэ гуапэу илэшт.

МАМЫРЫКЬО
Нуриет.

Къуекъо Налбай

Усэхэр

Чыгур сыгу къышеклокы

Мэчэрэгъу, Чыгур мэчэрэгъу, Къеом фэд цыклю-цыклю: дэгъу, дэгъу.

Щэчэрэгъу чыгур чэц шункым, Чэц шункым, хьюо-пщэо нэкым. Сэри зыслэгъеу лъагу-пльагу, Чыгурни огурни къэсэлпльяхъэх пагэу. Чыжээ-чыжээ зыгорэ къэжьыу, Чыжээ-чыжээ зыгорэ къэжьыу. Сыд шыулаа къытфэжьгыуэр: орэд макъа?

Орэд макъа, чыжээ ибыбагъэу, Цыф шуульэгъуа, нэфим лылэбагъу...

Щэчэрэгъу Чыгур чэц шункым, Чэц шункым, хьюо-пщэо нэкым. Сэшээ: чэц шункым чыр щыбакью, Сыгынэн сыфитэп ар изакью. Хьюо-пщэо нэклье зыдэштыэм, Сэшээ, ищыклагь аш сиғушыл. Ищыклагь мы Чыгум сиғукэгъу, Ищыклагь мы Чыгум сишүлэгъу. Сэ къысшошы: гум ар исэрени, Илэжьынэп огуи аш, цыф уни. Илэжьынэп Чыгум зы гумэки, Гъашли аш, шуульэгъу илэжьынэп,

Инеушрэ мафи пэгъокынэп. Ежь иштихъуи хъиши къодыжын, Чыгум фабэу тельри къосэжын. Мэчэрэгъу, къэмуюцу, Чыгур, Щэкло, къышеклокы ар цыфхум.

Жъуагъор

Джыри сегупшисэ сикынэу: Самыльэгъурэм фэд синеу. Самыльэгъурэм фэд, якыни Сыкэуцу сшоигъоми инэу...

Сыкъыщыхъуг чым цыфху, Къызгурьонэу игъу: Шункым, жуагъу, укъегъэнэфы, Сэ шункым эгъэнэфы сшоигъу.

Сыфэкю цыфым

Поэм

— Тыдэ сиғушштэ?
— Сыгу уиссштэ?
...Гу мыгъор сиғыгъэ дунэе пыльапэ,
Ау сэштэ: пыта шыулаа дунаим ыпшьапэ?

Сэ сиғыззэхъум,
Аготыгъэп чыгхэм куамэ,
Шесицтгъяэп огум бзыу тамэ,
Къушхъяэри
Къамзэгу такъэм фэдэкъэбзагъ,
Шыблэри
Мэз атакъэм фэдэу юсагъ.

Огу зыфалорэр
Цыл шуцлэу чым тещэягъэу,
Чыгу зыфалорэр
Гыбзэмэ чагъэсэягъэу,
Насып зыфалорэр
Джыри къауупшысыгъагъэп,
Къины зыфалорэм
«Цыфы» фаусыгъагъэп.
* * *

Нэүжым къушхъяэхэр
Сигъогу къытэджагъэх:

— Хэта мы къаклорэр?
Нэүжым шыблэ макъэр
Огум къытагъогъуагъ:

— Хэта мы къапльэрэр?
Сэ гъогумэ сафэклэ —
Къюоклурэ гъогумэ,
Гъогу сиғхунэу,
Сэ сиғэхми,
Уадэжьы къырынэсийнхэу.

Сигъогу тет цыфхэр

Нэбгырэ пэпч — цыклю зы шлагу, Нэбгырэ пэпч — цыклю зы лъагу. Щэрэл тичыгу, Тишэгъо цыклюхэм
Ашычэрэгъуэз яльэгъо мыкхум. * * *

О — зы нэбгырэ — умыдунаеу, Уихэпэ жьоркы щещхыщтэп уаэр.

Апэрэ шуульэгъум игуукъэо нэф

Поэм

Къэшшэхъа Пыщэл лъакъо
Ышхъяагь мыжъор къыщытакъо?
Пыщэл нашхъо зиорэд
Апэрэ шуульэгъум фэд,
Пыщэл къаргъо зинэпльэгъу —
Мычъэкъонэу сишулъэгъу...

Тилагъ зэклэ тэ:
Шуульэгъуи,
Шу зыльэгъурэм инэпльэгъуи,
Шу зыльэгъурэм ишхы макъи,
Шу альэгъурэм гум исакъи.
Тилагъ зэклэ. Джы сизакъу.
Джыри очья, Пыщэл лъакъу?..

Экономикэр зыпкъ еуцожьы

Адыгеим иэкономикэ зыпкъ еуцожъэу ары экспертизэ кызыэралорэр. УФ-м и Гупчэ Банк и Къутамэ — АР-м и Лъэпкъ банк ипресс-къулыкъу кызыэритыгъэмкіэ, жъонигъюкіэ мазэм кышегъэжъагъэу инфляциер ехы.

Тишъолтыр имэкүмәш хызмет продукциеу кытлуптырым зэрэххуагъэр ары ашкыл зишүаагъэ къекуагъэр

Лъэпкъ банкым зэригээнэфыгъэмкіэ, мэлъильфэгту мазэм инфляциер

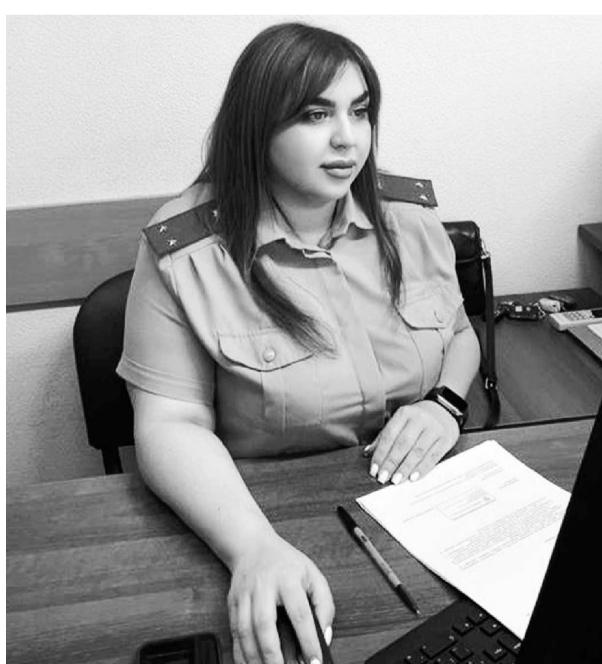
бэдзэөгүм 16,9-рэ хүгъэ. Бэдзэршыгтээр хэтэрыг IХэмрэ пхьэшхээ-

«Республикам кыща-
гъэкыгъэхери Іәкібым
кырашыгъэхери жылу
мәкілайхэм кызыараты-
ральхъягъэм ишыуагъекіе,

«Республикэм кыыша-
гъэктыхъэхэри лэктийм
кырашыгъэхэри жьеу
мэктайхэм кызыараты-
ральхъагъэм ишүугъэклэ,

Зэрагыр кырагъэтыжыгъ

Игъунэгъум ифэтэр псыр зэрэригъэльэдагъэм кыхэк|эу ащ зэрарэу ригъэшыгъэр Адыгэ Республикаем ихыкум приставэу Теуцожь районым щы|эм лажэ зи|эм кы|ихыжыгъ.

Теуцожь район хыыкымы
ышыгъэ унашъомк!э сомэ мин-
сан

380-рэ аш кырагъэпциныгь
Хыкум приставым учет-
нэ-регистрационнэ кулыкум
ыкы чыфз зытырэ организа-
циехэм зафигъэзагъ чыфзэ
зытельным мылькоу илэр зы-
фэдизир зэригъэшлэнэу. Чы-
фэр ыпциныжынымкіе ищы-
клагъэм фэдиз исчет ахъща-
илъяу кычагъэшынъ

Уахътэу къыфагъэнэфа гъэм ехүулэу чыфэр зэри-мыйцнныжкыгъэм къыхеклэу аш исчет приставхэм ахъщер рапхыгъ укы зэрар зэрихэд ом рахынчи.

**Урысъем
ихъыкүм приставхэм
я Гъэлорышланлзы
АР-м щылэм
Ипресс-къулыкъу**

КІЭЛЭЕГЬАДЖЭХЭМ язэIукIэ къэмисызэ...

Шышъхъэум ыкІэм, хабзэ зэрэхъугъэу, гъесэнгъэм ило-
фышIехэм язэlyukIэ зэхащэ. Мыгъэ ар мы мазэм и 22-м
Адыгэ кIэлэегъэджэ колледжым щыклошт.

Ау зэлүүкэ шъхьаалт
къэмисызэ, темэ зэфэ-
шъхьафхэмкэ площад-
кхэм (секциехэм) йоф-
ашлагь. Зэклемки рес-
публиким секции 8-мэ
гъесэнгъяат илофыгъо
зэфэшъхьафхэм ашты-
гушылагъяа. Ахэр зэхи-
щагъяа кілээгъаджхэм
ясэнхъяаткэ яшлэнгъе-
хэм ыкли ахэм ялэпэ-
лэсэнгъяа уасэ езыты-
рэ Адыгэ республика Гупчэм. Тэ зигугуу къэт-
шыщтыр гъесэнгъяат
исистемэ пэшэ ленатлэ-
хэр щызыгъяцаклэхэрэм
яшлэнгъяахэм уасэ зэ-
рафашыры шыкээр нахь
тэрэзэй зэхэшгэгъяныр
ары. Йофтхъабзэм хэлэ-

жыагъэх АР-м гъесэнүүсүүлэх
гъэмрэ шүлэнгъэмрэкіе и
Министерствээ илофышэлэх
хэр, гъесэнүүзэмкіе район
гъэлорышланлэхэм япа-
щхээр, еджаплэхэм яди-
ректорхэр, ахэм ягуадзээ-
хэр ыккіи нэмькіхээр.

Зэхахьэм кыышыгушы-
лагъэх ыпшъэкіе зыцэл
кьет!огъэ зэхэцкло орга-
низацаем ипащэу Н. Ка-
бановар, аш игуадзэу
М. Мамыир, Мыекъопэ-
къэралыгъю технологиче-
скэ университетым проф-
ориентациемкіе и Гулчээ
ипащэу О. Франко, Туй-
цожь районым гъесэнүүсүүлэх
гъэмкіе и Гъэлорышланлэхэм
ипащэ игуадзэу М. Жакіл-
мукъор, Адыгэкталэ игуадзээ-

рыт еджаплэу N 3-м иди-
ректорэй Э. Хъэдэгъаллэр,
Мыекъопэ гурьт еджаплэу
N 13-м ипащэй М. Неве-
ровар ыкы нэмыххэр.

Гээсэнгүйэм ылтъяны-
кьюкээ юфыгыу щилэхэм,
анахьэу пэшэ һенатлэхэм
алухьашт кадрэхэм якы-
хэхын, атегушылагъэх.
Ахэм яшлэхыгэхэм, яс-
нэхъятикээ ялгэлэсэнгүйэ
уасэ зэрэфашыре шы-
клим нахь анаэ зэрэтэтын
фаем яшловхэр къара-
лонлагъэх. Зэлукли хэлэ-
жъагъэхэм мы юфы-
гыомкэ яеплтыгэхэр мы
мафэхэм щилэшт зэлукли-
шхом къирахьылэштих.

СИХЪУ Гошнагъу.

Къуальхъэ къайхыигъ

Урысыем и Следственнэ комитет исследованинэ Гъэоры-шаплэу Адыгейм щылэм Тэхъутэмыхкъое районымкӏэ иотдел хъыкум пристав-гъэцэклакъом ыльэныхкъокӏэ уголовнэ тоф къызэчуихыгъ. Къуальхъэ зэриштагъэм фэшл хъульфыгъэр агъэмисэ.

Щынэгъончъэнүүмкээ
федеральна күлүкъум
кыгъэхвазырыгъэ мате-
риалхэмкээ уголовнэ Io-
фын кызылахын

Следствием зэригъеунэ-фыгъэмкіэ, юридическэльяпсэ илэү *лоф* зышлэрэмчыфэу тельтийтэгээ сомэмин 400-р нэмэгдлийн цыфим ифедэ хэлтээу кысыхыхжын гъэнэм фэгъэхьыгээ *лоф* хыкум приставеү *лоф* зышлэштигъэм ыгъэцэ-клен фэягь. Аш ежь приставым ифедэ кыыхигзээ

Сомэ мин 50 хүульфыгъэм кыыфыригъэхьаг. Аш ылуж гъэцэклэн производствэр зэфишшыжыаг.

Мы уахътэм ехъулэй
уголовнэ юфымкэ след-
ствием упльэктунхэр ре-
гъекъокых

Къэзэкъхэм яофыгъохэр

Къулыкъур Щыңыгъэм щыщ

Мыекъуапэ икъэзэкъхэм яотдел дзэ-спорт йофтхабзэу зэхищагъэр мэфищэ Адыгэ Республика щыкъуагъ.

Зэлукігъум икъизэуухын хэлжьагъэх Пшызэ икъэзэкъыдээ ипащэу Александр Власовыр, ашт игуадзэу Виктор Светличнэр, нахьыжхэм ядээ и Совет ипащэу Василий Полухинир, Адыгэ Республика Ѣихэзэ къулыкъушэхэр, динлэжхэр.

Александр Власовым зэхахъэм къышыуагъ клаачэр, кулаир къэзэкъхэм апсыхъан, япсауныгъэ агъэптиэн зэрэфаер. Шэн-хабзэхэр дэгъо зэрэгъашэхээ, къулыкъум ныбжыкълэхэр фэхъазырхэу пүгъэнхэм имэхъанэ зэрэхъуагъэр хи гъеунэфыкыгъ.

Лэууххэм язэпхыныгъэхэр нахьышу шыгъэнхэр зэкъеми зэдьриояфэу А. Власовыр ылтыгъат. Нахьыжхэм яэпэлсэнэгъэ ныбжыкълэхэр фэхъесэгъэнхэм фэшт егъэджэн йофтхабзэм къэзэкъхэр чанэу хэлэжьэнхэу къяджагъ.

Адыгэ Республика лэепкъ йофтхэмкэ, 1екыб къэралхэм ашыпсэурэ тилъепкъэгъухэм адьриялээ зэхъыныгъэхэмкэ ыкын къэбар жыгъэм иамалхэмкэ и Комитет итхамате игуадзэу Константин Щербаковыр тызхэт лэхъаным къыпкырыкыгъ, зэфхъысыжхэр шыгъэнхэ фаеу ылтыгъат.

—**Лэхъэн къин неп тызхэт**, — къышци-Иугъ зэхахъэм Константин Щербаковыр. — **Къохланыгъэм изхэгъэгүхэм рэхъат къытатырэп.** Урысам пэшиюкъор. Йофтхабзэр зэрахъэх. Хэшшахъафыкыгъэ дээ

операцием хэлэжсагъэхэр тизэйукъигъу щытэлъэгъух. Къулыкъур дэгъо зэрахъыгъэм фэшт тафэрэз, «тхашуугъэпсэу» ятюжыс тишюгъу.

К. Щербаковыр йофтхабзэм ёкызэукальхэм закынфильзи, къелцыкъухэр нахьыжхэм зэрафешыпкъэхэм, щысэ атырахызэ дээ къулыкъум зыфагъесэнэгъэм зэрэпильхэм уасэ афишигъ. Хэгъэгум иухумакъухэр гуетынгъэ ахэльэу ныбжыкълэхэм ягъесэн зэрэпильхэр къыхигъэшыгъ.

Василий Полухиним къизэриуагъэу, Украина ѡн щыкъорэ хэшшахъафыкыгъэ дээ операцием, Къырым щыкъогъэ йофтхъохэм къэзэкъхэр ахэлжьэхээ, опытэу ялэ хуульэр щынэнэ-

шынэнгын ишкъигъагъэх. Ныбжыкълэхэм ёкызэуагъэ ялхэри зэлүүкэгъум къышылъэгъуагъэх. Нахьышулоу юф зыдашшэхъын зэрэфаер пацхэм къыхагъэшыгъ. Дээ къулыкъум фэгъесагъэхэм уаштыхунэу щыт. Ялшьэрильхэр щысэ атепхынэу агъэцаклэх, зыр зым 16пэлэгъу фэхъужы.

Ныбжыкълэхэм гушыгъэгъу афэхъуугъ динлэжьэу Роман Малинкэ. Динир щынэнгъэм ёкызепхъаным, шэн-хабзэхэр бгъэцэктэнхэм ямэхъанэ ар 16пэлэгъу къатегуущыагъ, къэзэкъ ныбжыкълэхэм зэхахъэр едже-пэшүү афэхъуугъ.

Диним щынэнгъэм чыпилээ ѿрийн зызеришүхомбгурэр къыхагъэшыгъ, ныбжыкълэхэр тарихъим ишысэхэм нахьышулоу

афэгъесагъэнхэр унашью шыкъя-1эхэм ашыщхэу зэхшакъохэм алтыгатагъ.

Шынэнгъэм икъэкъуаплэхэр

Дээ медицинэм, МЧС-м, УФСИН-м, нэмийкхэм якууль-күшшэхэр, дээм иофицерхэр зэхахъэм къыщыгущыагъэх.

Адыгейм икъэзэкъ ныбжыкълэхэм я Союз итхаматэу Екатерина Загорулько пэцэнхэгъэ адьзэрихъээ, спортымкэ инструкторхэр Геннадий Буториным, Виталий Сердюковым, Алексей Андросовым, Карен Чатоевым, Алексей Филоненкэм ныбжыкълэхэм яэпэлсэнэгъэ хагъэхъоним пыльхэу егъэджэн зэлукъигъуухэр зэхашагъэх.

Пкыр ишыгъэу, купым хэтхэу ныбжыкълэхэр зэрэкъохэрэр, гранатэр зэрэдзырэр, футбол зэрэшшэхэрэр, электроннэ щеры-упалэм яэпэлсэнэгъэ къызэрэшагъэльягъорэр, фэшхъафхэрэзэхшакъохэм аулъягъуагъ, шыкъешшухэм афагъесагъэх.

Мыекъуапэ икъэзэкъхэм япашт игуадзэу Александр Данильченкэр Украина ѡн инепэрэ псэүкэ, дунэе йофтхэм язытет, тихэгъэгү имамыр щылаклэ нахьышу шыгъэнхэм, нэмийкхэм къатегуущыагъ.

Лэепкъ къэзэкъ хорэу «Казачья песня» зыфиорэр, ансамблэ «Долинэр» пчыхъэзэхахъэхэм ахэлжьагъэх. Орэдхэр къацуагъэх, лэепкъ шэн-хабзэхэм яхылгэгъэ ёдзыгъохэр къагъэльгъуагъэх, къашъохэр къашыгъэх, «Удж-хурай» зыфиорэр къашъомкэ зэхахъэр аухыгъ.

Къашытхъуагъ

Дээ-егъэджэн зэхахъэм Москвской районим икъэзэкъхэм апэрэ чыпилээр къыщахъыгъ, пащэр Сергей Родинов.

Ныбжыкълэхэм якомандэхэм язэнэхъоку Ашлеронскэ районим къикыгъэхэм теклоныгъэр къышыдахъыгъ, пащэр Анна Пономарева. Адыгейм и Красногвардейскэ район иныбжыкълэхэм якоманди апэрэ чыпилээр фагъэшшошагъ, пащэр Вадим Хрулев.

Хагъеунэфыкырэ чыпилэхэр къыдээхыгъэхэм Кошхэблэ районим иныбжыкълэхэр ашыщхэх.

Зыныбжь икъуагъэ нэбгырэ 500, ныбжыкълэхэм я Союз хэт къэзэкъи 168-рэ зыхэлжьэгъэ йофтхабзэр щынэнгъэм щылъягъэкотэтш.

Екатерина ЗАГОРУЛЬКО.
Мыекъуапэ икъэзэкъхэм япашт игуадз.

ШУКЬЕЛАГЬЭХ МЭФЭКЛЫМ

Урысыем и Къэралыгъо быракъ и Мафэ фэгъэхыгъэ мэфэкл пчыхъэзэхахъэ шышхъэум и 22-м Мыекуапэ щыкъошт.

Хэгъэгум ихбээ тамыгъэхэй гербым, гимнны мэхьэнэ ин ятэты. Къэралыгъо быракъыр зэрдгээльялпээрэм фэгъэхыгъеу автомашинэхэр зэхэтхэу урамхэм квэрэклох, зэлукъэтихэр рагъэ-клохы.

Адыгэ Республикаем культурэмкэ и Министерствэ икъулы-къушэхэм, республикаем лъэпкъ культурэмкэ и Гупчэ ипащэу Бадый Къэлпълан къиталуагъ зэхашэр пчыхъэзэхахъэр гъашэ-тён зэрхүүштэр.

Дунаим щызэльашэрэ ансамблэхэй «Налмэсэр», «Испльамы-эр», АР-м и Къэралыгъо филармони иэстраднэ ансамблэу «Ошутенэр», аш иордэйлохеу Мамыгъэ Маринэрэ Юрий Кон-жиниымрэ, зэхэт лошлалпэу

«Ошъадэр», АР-м и Къэралыгъо оркестрэу «Русская удалым» иартистхэй Анастасия Истамуловар ыкъи Александр Титаренкэр, Адыгэим изаслуженнэ артисткэу Даутэ Сусанэ, ансамблэхэй «Мье-куапэ инэфильэхэр», «Абрек-хэр», «Допинэр», купхэу «Радугэр», «Форвардэр», «Вечный огонь» зыфиорэр, нэмийхэри концертным хэлэжьэштых.

В. И. Лениним ыцэ зыхыре пчэгум пчыхъэм сыхьатыр 6-м лофтхабзэр щырагъэжьэшт. Лъэпкъ Ыэпласэхэм, искуствэм щызэльашэхэрэм сыхьатыр 5-м щеъжэхьагъа ялошлагъэхэр къа-гъэлэгъоштых.

Зэхэшакъохэм искуствэр зы-шлогъэшэгъонхэр мэфэклым ра-гъэллагъэх.

Урысыем исэнаущхэр

Урысыем культурэмкэ и Министерствэ хэгъэгу зэнэкъокью «Урысыем исэнаущ ныбжыкъэхэр» зыфиорэм икъэуххэр зэфирихысигыгъэх.

зыхырэм и Академическэ музыкальнэ училишрэ Урысыем культурэмкэ и Министерствэрэ ильэс къес зэнэкъокъур зэхаш.

Хэгъэгум ишьольтырхэм язэ-lyukъэхэм теклоныгъэр къащи-дээзхыгъэхэм ашыщэу нэбгыри 7 финалном хэхьагъ.

Адыгэ Республикаем искуствэхэмкэ икъэлэцыкъу еджаплэу Лъэцэрыкъо Кимэ ыцэ зыхырэм иеджэкүйтумэ хагъэунэ-фыкъирэ чыпилхэр къафагъэшшо-шагъэх.

«Оркестрэм ибзэпс Іэмэ-псы-мэхэр» зыфиорэ зэнэкъокъум Алена Гуляевар хэлэжьагъ. Виолончелымкэ произведенияхэр

къыргъялох, Лариса Ромашкинар икъэлэгэньадж.

Шыкъэпшинынэмкэ орэдышьор зыгъэжынчирэ Хъаджымэ Самире икъэлэгэгъяджэр Гъукэ Замудин.

— Республикаем искуствэхэмкэ икъэлэцыкъу еджаплэу Лъэцэрыкъо Кимэ ыцэ зыхырэм ипащэу Анзэрэкъо Марзет, гъэхъягъэ зышигъэгъе еджакъохэм, къэлэгэгъаджэхэм тафэгушо, — къыгуагъ Адыгэ Республикаем культурэмкэ иминистрэ иапэрэ гуадзэу Ольга Гавшинам. — Къэралыгъо гъэпсыкъэ илэу Адыгэир зыпсурэр ильэс 100 зэрэхъурэр лошлагъэдэгъухэмкэ хэтэгъэунэфыкъы.

Искуствэхэмкэ еджакъохэм ялэпээсэнгъэ хагъэхъонеу, на-хыбэрэ тагъэгушонеу афэтэо.

Сурэтхэм арьтхэр: Алена Гу-ляевар ыкъи Хъаджымэ Самир.

Москва икъэралыгъо консер-ваториеу П.И. Чайковскэм ыцэ

Мамырэу орэбыбат

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармони «Си Урысый, орэд кыпфэсэю!» зыфиорэ пчыхъэзэхахъэр щыкъуагъ.

Къатхэхэрэм яшьошлэхэдэг иеракцием иепллыкъэхэмрэ зэтемыфэнхэ алъэкъышт.

Урысыем и Къэралыгъо быракъ и Мафэ фэгъэхыгъээ зэхахьэм Адыгэ Республикаем инароднэ артисткэу Нэгъой Маринэ, дунэе фестивальхэм ялаураеатхэу Сергей Трутневыр, Теуцожа Бэлэ орэдхэр къыщауагъэх. В. Казениним, В. Шайнским, А. Пахмутовам, фэшхъаф композиторхэм аусыгъэ произведенияхэр зэхахьэм щыгъүгъэх.

Композиторхэу М. Таривердиевым, А. Пахмутовам аусыгъэ произведенияхэр музыкальнэ Іэмэ-псымэхэмкэ ыгъэжынчигъэх дунэе зэнэкъокъухэм ялаураеатэу Сергей Пособиловым. Саксофонымкэ, флейтэхэм С. Пособиловым къыргызэлэорэ орэдышъохэр искуствэм щызэльашэх, гум рехых. Адыгэим икомпозиторхэу Нэхэе Аслын, Кыргыз Юрэ, нэмийхэм япроизведенияхэр пчыхъэзэхахъэм щызэхэтхыгъэх.

Дунэе фестиваль-зэнэкъокъум ишүхъафтын шхъаэлэхэдэгъыгъэ Набэкъо Бэлэ фортелианэмкэ артистхэм къадежьынгъэх.

Лектор-искусствоведэу Татьяна Резниченкэм Урысыем ибыракъ, тарихым, композиторхэм, тхакъохэм яхылгэгъэ къэбархэр къылотагъэх. Пчыхъэзэхахъэр зэришээз, тиартистхэм афэгъэхыгъэ гүшүэ фабэхэр къыгуагъэх.

Шышхъэум и 22-м Урысыем и Къэралыгъо быракъ фэгъэхыгъэ мэфэкл зэхахьэхэу республикаем щыкъюшхэм ахэлэжьэнхэу тигъэзетеджэхэр етэгъэб-лагъэх. Хэгъэгум ибыракъ мамырэу быбэтэнэу фэ-тэо.

Нээлтүүгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЙЛН Нурбий.

Зэхэзышагъэр
ыкъи къыдэзы-
гъэкъыэр:
АР-м лъэпкъ Йоххэм-
кэ, Ыэкъыб къэралхэм
ашыпсэурэ тильэпкъэ-
гъухэм адьрияэ зэхы-
ныгъэхэмкэ ыкъи
къэбар жууѓэм
иамалхэмкэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыекуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шийэр:
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кэ
заджэхэрэ тхьапхэу
зипчагъэхэ 5-м
емыхъхэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтээ, шрифтыр
12-м нахь цыкъунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэклигъэкъожых.

E-mail: adygoe@
mail.ru

Зыщаушихъатыгъэр:
УФ-м хэутын йошхэмкэ,
телерадиокъэтын-
хэмкэ ыкъи зэльы-
Іэсикэ амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
Чыпэ гъэоры-
шапл, зэраушыхъатыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутигъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэклимкэ
пчагъэр
4795
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1495

Хэутын узы-
кээтхэнэу щыт уахьтэр
Сыхьатыр
18.00

Зышикээтхэгъэх
уахьтэр
Сыхьатыр
18.00

Редактор шхъаэр
Дэрэ Т.И.

Редактор
шхъаэм игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшьэдэкъиж
зыхырэ секретарыр
ЖакИэмикъо
А. З.